

ชื่อเรื่อง   รูปแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชนอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาป่าชุมชน เขาราวเทียนทองจังหวัดชัยนาท

ชื่อผู้วิจัย   พิมพ์จันทร์ แสงจันทร์ และคณะ

ปีที่วิจัย   2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงสร้างและสภาพทั่วไปของเครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง 2) รูปแบบและแนวทางในการจัดการป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง และ 4) ผลสำเร็จของการจัดการป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเชิงปริมาณเป็นการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนมีค่าความเชื่อมั่น 0.94 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview : IDI) บุคคลที่เป็นกุญแจสำคัญ (Key Informations) ในการดำเนินการจัดการป่าชุมชน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ป่าชุมชนเขาราวเทียนทองเกิดขึ้นจากความต้องการของคนในชุมชนโดยชุมชนเข้าไปจัดการและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ 2) รูปแบบการจัดการป่าชุมชนโดยชุมชนมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการ ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ วิชาการและอื่นๆ จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 3) ประชาชนในกลุ่มส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในการจัดการป่า โดยกิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การจัดการพื้นที่ป่าไม้ การปลูกและฟื้นฟูป่า รวมทั้ง การป้องกัน และการอนุรักษ์ป่า 4) ผลสำเร็จของการจัดการป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง ได้แก่ เกิดความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ สร้างความรักความสามัคคีในชุมชน เกิดเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง จนได้รับการยอมรับเป็นชุมชนต้นแบบของการจัดการป่าชุมชน โดยเฉพาะการเป็นนวัตกรรมด้านการดูแลแหล่งอาหารที่ยั่งยืน (Food Bank)

คำสำคัญ: เครือข่าย ป่าชุมชน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ